

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 16ης Ιουλίου 1992*

Στην υπόθεση C-83/91,

η οποία έχει ως αντικείμενο αίτηση του Landgericht Hannover (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας), προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Wienand Meilicke

και

ADV/ORG A G,

η έκδοση προδικαστικής απόφασης ως προς την ερμηνεία της δεύτερης οδηγίας 77/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιριών κατά την έννοια του άρθρου 58, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες όσον αφορά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου της (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 230),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους F. A. Schockweiler, πρόεδρο τμήματος, προεδρεύοντα, P. J. G. Kapteyn, πρόεδρο τμήματος, G. F. Mancini, K. N. Κακούρη, J. C. Moitinho de Almeida, M. Díez de Velasco και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Tesauero
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— αυτοπροσώπως ο Meilicke, δικηγόρος Βόννης·

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

- η ADV/ORGA, εκπροσωπούμενη από τον H. Dingler, δικηγόρο Frankfurt am Main·
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους Δρ. H. Teske, Ministerialrat του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης, Δρ. K. F. Deutler, Ministerialrat του αυτού υπουργείου, και C. D. Quassowski, Regierungsdirektor του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομίας·
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους H. Étienne, κύριο νομικό σύμβουλο, και A. Caeiro, νομικό σύμβουλο·

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις που ανέπτυξαν ο δικηγόρος W. Meilicke, η ADV/ORGA, η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Δρ. J. Ganske, Ministerialrat του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης, και η Επιτροπή κατά τη συνεδρίαση της 19ης Φεβρουαρίου 1992,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Απριλίου 1992,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- ¹ Με Διάταξη της 15ης Ιανουαρίου 1991, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο την 1η Μαρτίου 1991, το Landgericht Hannover υπέβαλε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, πολλά προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία της δευτέρας οδηγίας 77/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιριών κατά την έννοια του άρθρου 58, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες όσον αφορά τη σύσταση της ανωνύμου εταιρίας και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου της (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 230, στο εξής: δευτέρα οδηγία).

- 2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Wienand Meilicke, αιτούντος της κύριας δίκης και της εταιρίας ADV/ORGAN (στο εξής: ADV/ORGAN), της οποίας είναι μέτοχος και της οποίας το διοικητικό συμβούλιο αρνήθηκε να του ανακοινώσει ορισμένες πληροφορίες κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων της 16ης Φεβρουαρίου 1990.
- 3 Η διαφορά αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο των διατάξεων του Aktiengesetz (του γερμανικού νόμου περί ανωνύμων εταιριών), όπως έχουν ερμηνευθεί από το Bundesgerichtshof.
- 4 Παρατηρείται συναφώς ότι, όσον αφορά τις αυξήσεις κεφαλαίου, ο Aktiengesetz εξαρτά τις εισφορές κεφαλαίου πλην των εισφορών σε μετρητά (στο εξής: εισφορές σε είδος) από προϋποθέσεις δημοσιεύσεως και ελέγχου αυστηρότερες αυτών που εφαρμόζονται ως προς τις εισφορές σε μετρητά.
- 5 Πάντως, η γερμανική νομολογία χαρακτηρίζει ορισμένες εισφορές σε μετρητά ως «κεκαλυμμένες εισφορές σε είδος». Αυτό συμβαίνει, ιδίως, στην περίπτωση της εισφοράς σε μετρητά, της οποίας προηγείται ή έπεται πράξη με την οποία η εν λόγω εταιρία καταβάλλει στον εγγραφόμενο ένα ποσό που επιτρέπει στην εταιρία αυτή να απαλλαγεί χρέους που είχε συνάψει με τον εγγραφόμενο. Κατά τη νομολογία του Bundesgerichtshof, αυτή η εισφορά δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εισφορά σε μετρητά και πρέπει, συνεπώς, να υπαχθεί στους ειδικούς κανόνες που εφαρμόζονται στις εισφορές σε είδος, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Aktiengesetz και με το άρθρο 10 της δευτέρας οδηγίας. Σε περίπτωση που οι κανόνες αυτοί δεν τηρούνται, η κεκαλυμμένη εισφορά σε είδος δεν έχει απαλλακτικό αποτέλεσμα (βλ., ιδίως, την απόφαση του Bundesgerichtshof της 15ης Ιανουαρίου 1990 II ZR 164/88, DB σ. 311 · BGHZ 110, σ. 47).
- 6 Η νομολογία αυτή σχολιάστηκε κατ' επανάληψη από τον Meilicke, αιτούντα της κύριας δίκης, ιδίως στο βιβλίο του Die «verschleierte» Sacheinlage; eine deutsche Fehlentwicklung (Schäffer Verlag, Stuttgart, 1989), συνημμένο στις παρατηρήσεις που κατέθεσε ο Meilicke ενώπιον του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου. Ο Meilicke θεωρεί ότι η εν λόγω νομολογία δεν συμβιβάζεται με τη δεύτερη οδηγία και ιδίως με το άρθρο της 11, το οποίο

προβλέπει εξαντλητική ρύθμιση προκειμένου να προλάβει παράβαση των διατάξεων που αφορούν την εισφορά σε είδος.

- 7 Ο Meilicke έχει στην κυριότητά του μια μετοχή της εταιρίας ADV/ORGA. Λόγω των οικονομικών δυσχερειών που αντιμετώπισε, η εταιρία αυτή αποφάσισε, στις 28 Απριλίου 1989, την αύξηση του κεφαλαίου της κατά 5 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα (DM). Οι εκδοθείσες προς τον σκοπό αυτό νέες μετοχές, σε τιμή που εγγυήθηκε κατά το 300 % η Commerzbank, περιήλθαν τελικώς στην κυριότητα της εν λόγω τράπεζας.
- 8 Κατά τη γενική συνέλευση της ADV/ORGA της 16ης Φεβρουαρίου 1990, ο Meilicke υπέβαλε πολλά ερωτήματα στο διοικητικό συμβούλιο σχετικά με την αύξηση του κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε το 1989 και τη χρησιμοποίηση των ρευστοποιηθέντων χρηματικών μέσων που ελήφθησαν κατά τον τρόπο αυτό. Με τα ερωτήματα αυτά, ο Meilicke επιδίωξε να μάθει κατ' ουσίαν αν η εισφορά κεφαλαίου χρησιμοποιήθηκε για τη μείωση των χρεών της εταιρίας έναντι της Commerzbank.
- 9 Η αίτηση του Meilicke υποβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 131, παράγραφος 1, πρώτη φράση, του Aktiengesetz, το οποίο προβλέπει ότι το διοικητικό συμβούλιο πρέπει να παρέχει σε κάθε μέτοχο, υποβάλλοντα κατά τη γενική συνέλευση αίτηση προς τούτο, πληροφορίες σχετικά με τις υποθέσεις της εταιρίας, στον βαθμό που οι πληροφορίες αυτές του επιτρέπουν να αποφανθεί, έχοντας γνώση των πραγμάτων, επί ενός των σημείων που περιελήφθησαν στην ημερησία διάταξη. Το άρθρο 131, παράγραφος 3, ορίζει τις περιστάσεις υπό τις οποίες το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών αυτών.
- 10 Ο Meilicke έκρινε ότι οι απαντήσεις, τις οποίες έδωσε το διοικητικό συμβούλιο στα υποβληθέντα ερωτήματα κατά τη γενική συνέλευση της 16ης Φεβρουαρίου 1990, δεν ήταν ικανοποιητικές και ότι, επομένως, δεν είχε λάβει τις πληροφορίες που εδικαιούτο να ζητήσει δυνάμει του άρθρου 131 του Aktiengesetz. Για τον λόγο αυτό, υπέβαλε αίτηση ενώπιον του Landgericht Hannover κατά της εταιρίας ADV/ORGA, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 132 του Aktiengesetz.

- 11 Το άρθρο 132 του Aktiengesetz θεσπίζει ειδική διαδικασία που καθιστά δυνατό στους μετόχους να διεκδικούν το δικαίωμά τους για πληροφόρηση. Το άρθρο 132, παράγραφος 1, πρώτη φράση, ορίζει ότι επί του ερωτήματος αν το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει τις αιτηθείσες πληροφορίες αποφαινεται το Landgericht της περιφέρειας εντός της οποίας η εταιρία έχει την έδρα της.
- 12 Κατά τη διάρκεια της έγγραφης διαδικασίας ενώπιον του Landgericht Hannover, ο Meilicke ισχυρίστηκε ότι οι απαντήσεις στις υποβληθείσες στην εταιρία ADV/ORGA ερωτήσεις ήταν αναγκαίες προκειμένου να εκτιμηθεί η ακρίβεια του ετήσιου ισολογισμού. Διευκρίνισε συναφώς ότι οι απαντήσεις αυτές θα του επέτρεπαν να εξακριβώσει αν η κατά το 1989 αύξηση του κεφαλαίου της εταιρίας αποτελούσε κεκαλυμμένη εισφορά σε είδος και αν οι προϋποθέσεις της γερμανικής νομοθεσίας και νομολογίας σχετικά με αυτή την εισφορά επληρούντο.
- 13 Κατά τη διάρκεια της έγγραφης διαδικασίας ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, η ADV/ORGA ισχυρίστηκε ότι οι πληροφορίες τις οποίες ζήτησε ο Meilicke δεν ήταν λυσιτελείς για την εκτίμηση της ακρίβειας του ισολογισμού και ότι οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 131 του Aktiengesetz δεν συνέτρεχαν. Αμφισβήτησε επίσης το έννομο συμφέρον του Meilicke, λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια στα οποία είχε ο ίδιος προβεί ως συγγραφέας ορισμένων έργων κατά της γερμανικής νομολογίας. Η ADV/ORGA έκρινε, εξάλλου, ότι οι προϋποθέσεις εφαρμογής της νομολογίας αυτής δεν επληρούντο.
- 14 Κατά την προφορική διαδικασία ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, οι διάδικοι σχολίασαν ιδίως την προαναφερθείσα απόφαση του Bundesgerichtshof της 15ης Ιανουαρίου 1990 και το σκόπιμο της προδικαστικής παραπομπής. Όσον αφορά το τελευταίο αυτό σημείο, το Landgericht Hannover κάλεσε τους διαδίκους να διατυπώσουν τις απόψεις τους λεπτομερέστερα.
- 15 Καταρχάς, η ADV/ORGA επανέλαβε συναφώς ότι οι προϋποθέσεις εφαρμογής της νομολογίας του Bundesgerichtshof επί της κεκαλυμμένης εισφοράς σε είδος δεν επληρούντο και ότι, συνεπώς, δεν συνέτρεχε λόγος υποβολής αιτήσεως για την έκδοση

προδικαστικής αποφάσεως ενώπιον του Δικαστηρίου. Στη συνέχεια ισχυρίστηκε, επικουρικώς, ότι, αν το Landgericht έκρινε ότι η ύπαρξη κεκαλυμμένης εισφοράς σε είδος μπορούσε να εικασθεί και ότι μόνο το ποσό της εισφοράς αυτής ήταν άγνωστο, έπρεπε να εξεταστεί αν το διοικητικό συμβούλιο είχε ενεργήσει παρανόμως. Προς στήριξη του επιχειρήματος αυτού, η ADV/ORGA ισχυρίστηκε ότι η συμπεριφορά του διοικητικού συμβουλίου δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως παράνομη αν η γερμανική νομολογία ήταν ασυμβίβαστη προς τη δεύτερη οδηγία. Στο πλαίσιο αυτό, η ADV/ORGA δήλωσε, συμφωνώντας με τον Meilicke, ότι το εν λόγω ερώτημα περί συμβιβαστού έπρεπε να υποβληθεί στο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 177.

- 16 Ο Meilicke ισχυρίστηκε ότι τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης μπορούσαν πράγματι να αποκαλύψουν την ύπαρξη κεκαλυμμένης εισφοράς σε είδος, κατά την έννοια της γερμανικής νομολογίας, και ότι οι αιτηθείσες πληροφορίες ήταν αναγκαίες για τη διαπίστωση αυτή. Πάντως, συμφωνώντας με την ADV/ORGA, έκρινε ότι το ζήτημα του συμβιβαστού της γερμανικής νομολογίας προς τη δεύτερα οδηγία έπρεπε να αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως και υπέβαλε, προς τούτο, επτά προτάσεις προδικαστικών ερωτημάτων στο Landgericht Hannover.
- 17 Με τη Διάταξή του περί παραπομπής, το Landgericht έκρινε ότι οι προϋποθέσεις του άρθρου 131 του Aktiengesetz πληρούντο, εφόσον οι αρχές της θεωρίας της κεκαλυμμένης εισφοράς σε είδος, αναπτυχθείσας στη Γερμανία από τη νομολογία και τη θεωρία, δικαιολογούσαν την αίτηση του Meilicke για την παροχή πληροφοριών. Το Landgericht παρατηρεί ότι, πράγματι, θα ήταν δυνατό η επιστροφή των χρεών εκ δανείου της εναγομένης εταιρίας, συμφωνηθέντων πριν από την αύξηση του κεφαλαίου, μέσω εισφορών σε μετρητά του δανειακού πιστωτή, να είναι άκυρη λόγω καταστρατηγήσεως των διατάξεων του δικαίου των εταιριών που αφορούν την εισφορά κεφαλαίου σε είδος.
- 18 Πάντως, το Landgericht θεωρεί ότι δεν μπορεί να αποφανθεί επί της αιτήσεως του Meilicke, διότι έχει αμφιβολίες ως προς το αν το αντικείμενο της αιτήσεως αυτής είναι νόμιμο. Πράγματι, αν αποδειχθεί ότι η θεωρία της κεκαλυμμένης εισφοράς σε είδος δεν συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο, και ιδίως με τη δεύτερα οδηγία, η αίτηση του Meilicke καθίσταται άνευ αντικειμένου. Από τη Διάταξη περί παραπομπής προκύ-

πτεί ότι η εταιρία ADV/ORGA συμμερίζεται τις αμφιβολίες αυτές και ότι ο Meilicke υποστηρίζει ότι το ασυμβίβαστο της θεωρίας αυτής προς το κοινοτικό δίκαιο είναι σαφές και ότι αυτό θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αιτήσεώς του.

- 19 Συνεπώς, το Landgericht θεωρεί ότι πρέπει, προς το συμφέρον της ασφάλειας δικαίου, να κάνει χρήση του δικαιώματός του να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 177, και να υποβάλει τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

« 1. Συμβιβάζεται προς το κοινοτικό δίκαιο η επιστροφή χρεών εκ δανείου ανώνυμης εταιρίας, που συμφωνήθηκαν πριν από την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, μέσω εισφορών σε μετρητά του δανειακού πιστωτή, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τις προστατευτικές διατάξεις περί των εισφορών σε είδος;

2. Ειδικότερα, έχει απευθείας εφαρμογή η δεύτερη οδηγία του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιριών κατά την έννοια του άρθρου 58, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες όσον αφορά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου της (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 230), υπό την έννοια ότι οποιοσδήποτε κοινοτικός πολίτης μπορεί να την επικαλείται ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και ότι τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το γράμμα και τους σκοπούς της οδηγίας κατά την ερμηνεία των εφαρμοστέων εθνικών διατάξεων (εν προκειμένω του γερμανικού νόμου περί μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της δεύτερας οδηγίας του Συμβουλίου περί συντονισμού του δικαίου των εταιριών της 13ης Δεκεμβρίου 1978, *Bundesgesetzblatt* I, 1978, σ. 1959);

3. Αποτελεί η δεύτερη οδηγία του Συμβουλίου, ειδικότερα τα άρθρα της 10, 11 και 27, παράγραφος 2, έναν απλό ελάχιστο κανόνα, ο οποίος επιτρέπει στα κράτη μέλη τη θέσπιση ή την εφαρμογή αυστηροτέρων εθνικών διατάξεων προκειμένου να εμποδιστεί η καταστρατήγηση των διατάξεων των άρθρων 10 και 27, παράγραφος 2, περί ελέγχου της αξίας και περί δημοσιεύσεως, την οποία συνιστά η πραγματοποίηση οικονομικών συναλλαγών που συνδέονται ουσιαστικώς και χρονικώς με μια εισφορά σε μετρητά,

ή

αποτελεί το άρθρο 11 της οδηγίας αποκλειστική ρύθμιση της προστασίας κατά της καταστρατηγήσας, διασφαλίζοντας την τήρηση των διατάξεων των άρθρων 10 και 27, παράγραφος 2, της οδηγίας σε θέματα εισφοράς σε είδος, η οποία απαγορεύει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν αυστηρότερους ή ηπιότερους κανόνες δικαίου αποκλίνοντες από αυτήν,

ή

προκύπτει από τους σκοπούς των άρθρων 10 και 27, παράγραφος 2, της οδηγίας, σε συνδυασμό με το άρθρο 11, μια δεσμευτική για όλα τα κράτη μέλη προστασία έναντι της καταστρατηγήσεως, διασφαλίζουσα την τήρηση των διατάξεων περί της εισφοράς σε είδος;

3.1. Σε περίπτωση που τα άρθρα 10, 11 και 27, παράγραφος 2, της δευτέρας οδηγίας αποτελούν έναν απλό ελάχιστο κανόνα:

α) Υφίσταται η αρχή του standstill υπό την έννοια ότι το αυστηρότερο εθνικό δίκαιο ισχύει μόνον αν υφίστατο ήδη κατά την έκδοση της οδηγίας;

αα) Διαπιστώνεται αυτοτελώς από τα εθνικά δικαστήρια το περιεχόμενο του ακόμη ισχύοντος αυστηρότερου εθνικού δικαίου και του μετά το κρίσιμο χρονικό σημείο εκδοθέντος και, επομένως, μη ισχύοντος αυστηρότερου εθνικού δικαίου ή αποτελεί αυτό μέρος της ερμηνείας του ευρωπαϊκού δικαίου η οποία εναπόκειται στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων;

ββ) Αν το περιεχόμενο του εθνικού δικαίου που είναι αντίθετο προς την αρχή standstill υπόκειται στην εκ μέρους του Δικαστηρίου ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, αποτελεί παραβίαση της αρχής standstill το να θεωρείται η επιστροφή χρεών της εταιρίας έναντι του εγγεγραμμένου για την αύξηση κεφαλαίου ως παράνομη καταστρατήγηση της νομοθεσίας περί εισφοράς σε είδος;

γγ) Αν το περιεχόμενο του εθνικού δικαίου που είναι αντίθετο προς την αρχή standstill διαπιστώνεται από τα εθνικά δικαστήρια, ποια είναι η ημερομηνία που πρέπει να ληφθεί υπόψη για να κριθεί αν το αυστηρότερο εθνικό δίκαιο που διατηρείται βάσει της αρχής standstill μπορεί ή όχι να εξακολουθεί να υφίσταται (π. χ., έναρξη των διαπραγματεύσεων σχετικά με την οδηγία, σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή θέσπιση από το Συμβούλιο των υπουργών)

δδ) Αποτελείται το αυστηρότερο εθνικό δίκαιο, το οποίο διατηρείται βάσει της αρχής standstill, μόνο από τυπικούς νομικούς κανόνες (νόμος, κανονιστική απόφαση) ή περιλαμβάνει, επίσης, την υπάρχουσα νομολογία και θεωρία κατά το αποφασιστικό χρονικό σημείο σύμφωνα με το ερώτημα υπό στοιχείο γγ';

β) Αν τα άρθρα 10, 11 και 27, παράγραφος 2, της δεύτερης οδηγίας αποτελούν ελάχιστο κανόνα (μετά ή άνευ αρχής standstill), μπορεί το αυστηρότερο εθνικό δίκαιο να καθορίζεται μόνο μέσω μιας τυπικής εθνικής νομοθεσίας ή, παρά τους εναρμονισμένους όρους των εθνικών διατάξεων εφαρμογής, και μέσω της ερμηνείας ή της κατ' αναλογία εφαρμογής εκ μέρους των εθνικών δικαστηρίων;

γ) Αν τα άρθρα 10, 11 και 27, παράγραφος 2, της δεύτερας οδηγίας αποτελούν ελάχιστους κανόνες, μέσα από το πρίσμα ποιας ομάδας ενδιαφερομένων πρέπει να εξεταστεί το ερώτημα αν ένας εθνικός προστατευτικός κανόνας συνιστά ισχύον αυστηρότερο δίκαιο ή μη ισχύον ηπιότερο δίκαιο; Συγκαταλέγονται στα συμφέροντα που προστατεύονται με τους ελάχιστους κανόνες και το συμφέρον της εταιρίας και των τρίτων για ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τις συναλλαγές μεταξύ εγγεγραμμένου και εταιρίας που επιχειρούνται σε συνάρτηση — από άποψη ουσίας και χρόνου — προς μια εισφορά σε μετρητά (εν προκειμένω: εξόφληση απαιτήσεως του εγγεγραμμένου κατά της εταιρίας);

3.2. Αν το άρθρο 11 ρυθμίζει κατά τρόπο εξαντλητικό την προστασία έναντι της καταστρατηγήσεως, έχει αυτό την έννοια ότι απαγορεύεται στα κράτη μέλη να θεωρήσουν μια σε μετρητά αύξηση του κεφαλαίου ή μια χρηματική συναλλαγή ως παράνομη και να επιβάλουν αστικές και ποινικές κυρώσεις για μόνο τον λόγο ότι η εταιρία εξόφλησε υφιστάμενο χρέος έναντι του εγγεγραμμένου για την σε μετρητά αύξηση του κεφαλαίου σε συνάρτηση — από άποψης ουσίας και χρόνου — προς τη σε μετρητά αύξηση του κεφαλαίου, χωρίς να τηρηθούν οι διατάξεις περί δημοσιεύσεως και ελέγχου των αξιών του άρθρου 10 της οδηγίας; Έχει τούτο ειδικότερα την έννοια ότι απαγορεύεται στα κράτη μέλη να απαιτούν τη δημοσιότητα και τον έλεγχο των αξιών

σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 27, παράγραφος 2, της οδηγίας, οσάκις η χρηματική συναλλαγή (εν προκειμένω η επιστροφή χρεών) αποτελεί τρέχουσα συναλλαγή κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 2, της οδηγίας και πραγματοποιείται μετά τη λήξη της προθεσμίας που καθορίστηκε από την εθνική νομοθεσία σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας;

3.3. Αν τα άρθρα 10, 11 και 27, παράγραφος 2, δεν αποτελούν ελάχιστο κανόνα του οποίου μπορεί να υπερισχύσει αυστηρότερο εθνικό δίκαιο, και ούτε το άρθρο 11 ρυθμίζει κατά τρόπο εξαντλητικό την προστασία έναντι της καταστρατηγήσεως, αλλά, αν από τους σκοπούς της οδηγίας συνάγεται ότι όλα τα κράτη μέλη υποχρεούνται να προλαμβάνουν την καταστρατήγηση της υποχρέωσης ελέγχου και δημοσιεύσεως των εισφορών σε είδος που αποτελεί ο διαχωρισμός μιας εισφοράς σε μετρητά και μιας χρηματικής συναλλαγής, πρέπει τότε οι αρχές του δικαίου περί της προστασίας από την καταστρατήγηση να συνάγονται άμεσα και ενιαία από το κοινοτικό δίκαιο, ειδικότερα δε από τους σκοπούς της οδηγίας, ή πρέπει αυτές οι αρχές του δικαίου να απορρέουν σε κάθε κράτος μέλος από το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μελών;

4. Αποτελεί η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου μέσω της εξοφλήσεως απαιτήσεως του εγγραφομένου κατά της εταιρίας,

- α) αναγκαστικά, μια σε μετρητά αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου,
- β) αναγκαστικά, αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου έναντι εισφορών άλλων πλην των εισφορών σε μετρητά κατά την έννοια του άρθρου 27, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας ΕΟΚ,
- γ) ή υφίσταται δικαίωμα επιλογής που καθιστά δυνατό αυτή η εισφορά να εκλαμβάνεται είτε ως αύξηση κεφαλαίου σε μετρητά είτε ως αύξηση κεφαλαίου σε είδος; Ανήκει το ενδεχόμενο αυτό δικαίωμα επιλογής στη γενική συνέλευση των μετόχων, δυνάμει του άρθρου 25, παράγραφος 1, πρώτη φράση, της δεύτερας οδηγίας, ή στα κράτη μέλη,
- δ) ή έχουν τα κράτη μέλη την ευχέρεια να προβαίνουν κατά την κρίση τους στην οροθέτηση μεταξύ εισφορών σε μετρητά και εισφορών άλλων εκτός των εισφορών σε μετρητά κατά τρόπο αυτοτελή;

5. Σχετικά με το άρθρο 7, πρώτη φράση, της δευτέρας οδηγίας:

5.1. Πρέπει το άρθρο 7, πρώτη φράση, της δευτέρας οδηγίας να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι η εισφορά διά της παραιτήσεως από απαίτηση κατά της εταιρίας σε περίπτωση οικονομικών δυσχερειών της εταιρίας πρέπει να θεωρείται εντελώς ή μερικώς ως άκυρη ή επιτρέπει το άρθρο 7, πρώτη φράση, την εισφορά στην ονομαστική αξία της, ανεξάρτητα από την φερεγγυότητα της εταιρίας;

5.2. Αν το άρθρο 7, πρώτη φράση, της δευτέρας οδηγίας επιτρέπει την εισφορά απαιτήσεως κατά της εταιρίας στην ονομαστική αξία της, χωρίς έλεγχο της φερεγγυότητας της εταιρίας,

- α) αποτελεί, στην περίπτωση αυτή, το ερώτημα αν η παραίτηση από απαίτηση μπορεί να συνιστά εισφορά ζήτημα εφαρμογής της κοινοτικής οδηγίας, το οποίο δεν υπόκειται στην εκ μέρους του Δικαστηρίου ερμηνεία,
- β) ή αποτελεί το άρθρο 7, πρώτη φράση, ελάχιστο κανόνα ο οποίος επιτρέπει στα κράτη μέλη να θέτουν στο εθνικό δίκαιο πρόσθετες αυστηρότερες προϋποθέσεις όσον αφορά την εισφορά,
- γ) ή ρυθμίζει το άρθρο 7, πρώτη φράση, κατά τρόπο εξαντλητικό το ζήτημα των επιτρεπομένων εισφορών;

5.3. Καθόσον, σύμφωνα με την παράγραφο 5.2, στοιχείο β', το άρθρο 7, πρώτη φράση, της δευτέρας οδηγίας δεν ρυθμίζει εξαντλητικώς τη δυνατότητα πραγματοποίησεως της εισφοράς απαιτήσεων κατά τη εταιρίας, αλλά πρόκειται για ελάχιστο κανόνα που επιτρέπει το εθνικό δίκαιο να θέτει αυστηρότερες προϋποθέσεις όσον αφορά τις εισφορές, στο Δικαστήριο υποβάλλεται επίσης το ακόλουθο ερώτημα:

- α) Κατά πόσον και υπό ποιες προϋποθέσεις υφίσταται η αρχή του standstill και κατά πόσον η καθιέρωση του ελέγχου της φερεγγυότητας σε περίπτωση εισφοράς απαιτήσεως κατά της εταιρίας συνιστά παραβίαση της αρχής standstill (βλ. ερώτημα 3.1, στοιχεία α', αα' ή δδ');

β) Κατά πόσον το αυστηρότερο εθνικό δίκαιο προϋποθέτει ρητό τυπικό κανόνα δικαίου ή μπορεί, επίσης, να καθιερωθεί με αυστηρότερη ερμηνεία του νόμου περί μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο (εν προκειμένω το άρθρο 27, παράγραφος 2, πρώτη φράση, του Aktiengesetz);

γ) Υπό το πρίσμα ποιας ομάδας ενδιαφερομένων καθορίζεται το αν οι πρόσθετες προϋποθέσεις που ετέθησαν όσον αφορά τις εισφορές συνιστούν αποδεκτούς αυστηρότερους κανόνες ή μη αποδεκτούς ηπιότερους κανόνες;

5.4. Αν το άρθρο 7, πρώτη φράση, ρυθμίζει, σύμφωνα με το ερώτημα 5.2 στοιχείο γ, κατά τρόπο εξαντλητικό τις επιτρεπόμενες εισφορές, η «οικονομική εκτίμηση» απαιτήσεως κατά της εταιρίας πραγματοποιείται

α) από την άποψη της εταιρίας και, επομένως, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η φερεγγυότητά της, ή

β) από την άποψη του δανειστή και, επομένως, λαμβάνοντας υπόψη τις μειώσεις της αξίας που προκύπτουν από τη μειωμένη φερεγγυότητα της εταιρίας;

6. Αν τα άρθρα 7, 10, 11 και 27, παράγραφος 2, της οδηγίας πρέπει να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι επιβάλλεται ενιαία προστασία έναντι της καταστρατηγήσεως εντός της Κοινότητας, η οποία απαγορεύει την επιστροφή των απαιτήσεων του εγγραφόμενου κατά της εταιρίας σε συνάρτηση, ουσιαστικώς και χρονικώς, προς την εισφορά σε μετρητά χωρίς να τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 10 σχετικά με τη δημοσίευση και τον έλεγχο της αξίας, το Δικαστήριο καλείται να απαντήσει στο ερώτημα αν οι ακόλουθες καταστάσεις συνιστούν ανεπίτρεπτη καταστρατήγηση των διατάξεων περί εισφοράς σε είδος:

α) Πρέπει το ύψος της εισφοράς σε μετρητά να είναι ταυτόσημο με το ύψος της επιτρεπόμενης απαιτήσεως ή υπάρχει ήδη ακυρότητα εφόσον αυτά είναι μερικώς ταυτόσημα;

- β) Πρέπει να υφίσταται υποκειμενικός σύνδεσμος μεταξύ της εισφοράς σε μετρητά και της χρηματικής συναλλαγής (εν προκειμένω της επιστροφής της απαιτήσεως) ή αρκεί ουσιαστική και χρονική συνάρτηση; Αν είναι αναγκαίος ο υποκειμενικός σύνδεσμος, επιτρέπει η χρονική συνάρτηση να συναχθεί ο υποκειμενικός σύνδεσμος; Σε τι βαθμό πρέπει να υπάρχει η χρονική συνάρτηση;
- γ) Σε περίπτωση που μόνο ένας υποκειμενικός σύνδεσμος αποτελεί απαράδεκτη καταστρατήγηση, απαιτεί τότε ο εν λόγω υποκειμενικός σύνδεσμος την ύπαρξη προθέσεως αποφυγής των διατάξεων περί εισφοράς σε είδος ή αρκεί η γνώση ότι οι διατάξεις περί εισφοράς σε είδος μπορούσαν να εφαρμοσθούν, ή δεν απαιτείται καν η γνώση των διατάξεων περί δημοσιεύσεως και ελέγχου της αξίας των εισφορών σε είδος, αν είναι γνωστός ο υποκειμενικός σύνδεσμος μεταξύ της εισφοράς σε μετρητά και της επιστροφής του χρέους; Βλάπτει ένας υποκειμενικός σύνδεσμος μόνο στην περίπτωση που η μια συναλλαγή αποτελεί προϋπόθεση *sine qua non* της άλλης, ή αρκεί η πραγματοποίηση της μιας να αποτελεί τον λόγο της πραγματοποίησης της άλλης συναλλαγής; Πρέπει το κίνητρο να υφίσταται από τις δύο πλευρές ή αρκεί η μια συναλλαγή να είναι το κίνητρο για την πραγματοποίηση της άλλης συναλλαγής για ένα από τα μέρη;
- δ) Υπάρχει απαράδεκτη καταστρατήγηση ακόμη και όταν ένας πιστωτικός οργανισμός αναλαμβάνει τις νέες μετοχές που εκδόθηκαν με την ευκαιρία αυξήσεως του κεφαλαίου σε μετρητά, δεσμευόμενος να τις προσφέρει προς πώληση στους παλαιούς μετόχους δυνάμει του άρθρου 186, παράγραφος 5, του Aktiengesetz, και τι επίπτωση έχει επί της νομιμότητας της καταστρατηγήσεως των διατάξεων περί της εισφοράς σε είδος το αν και σε τι μέγεθος ο πιστωτικός οργανισμός που εγγράφεται για την αύξηση του κεφαλαίου σε μετρητά είναι ο ίδιος παλαιός μέτοχος και αν η γρήγορη τοποθέτηση στην αγορά κεφαλαίων εμφανίζεται ως μη δημιουργούσα ιδιαίτερες δυσχέρειες κατά το χρονικό σημείο της εγγραφής για την ανάληψη τίτλων εκ μέρους του πιστωτικού οργανισμού ή αν ο πιστωτικός οργανισμός έχει εγγυηθεί την τοποθέτηση των νεοεκδιδόμενων τίτλων;
- ε) Τι επίπτωση έχει επί της νομιμότητας της καταστρατηγήσεως των διατάξεων περί της εισφοράς σε είδος το γεγονός ότι η τράπεζα, παρά την επιστροφή των απαιτήσεών της διά της εισφοράς σε μετρητά που πραγματοποίησε, διατηρεί τα πιστωτικά κονδύλιά της. Πρέπει συναφώς να εκτιμηθεί αν και πότε το διατηρηθέν πιστωτικό κονδύλιο χρησιμοποιείται πράγματι εν συνεχεία ή αν και πότε, κατά το χρονικό σημείο της αυξήσεως του εταιρικού κεφαλαίου, έπρεπε να αναμένεται ότι τα πιστωτικά κονδύλια θα χρησιμοποιούντο;

7. Συμβιβάζεται με την αρμοδιότητα, που το άρθρο 25, παράγραφος 1, πρώτη φράση, της δεύτερης οδηγίας παρέχει στη γενική συνέλευση να αποφασίζει για τις αυξήσεις του κεφαλαίου, το γεγονός ότι αύξηση κεφαλαίου σε μετρητά, που αποφασίστηκε από τη γενική συνέλευση και καταβλήθηκε ξεχωριστά, κανονικώς θεωρείται ή αντιμετωπίζεται ως άκυρη ή παράνομη για τον λόγο ότι το διοικητικό συμβούλιο και ο εγγραφόμενος συμφώνησαν ότι η αύξηση κεφαλαίου σε μετρητά θα πραγματοποιηθεί σε συνάρτηση με μια χρηματική συναλλαγή (εν προκειμένω την απόδοση δανείου), διά της οποίας η εισφορά σε μετρητά επανέρχεται εξ ολοκλήρου ή μερικώς στον εγγραφόμενο; Πρέπει να ληφθεί υπόψη, προκειμένου να κριθεί αν συντρέχουν τα πραγματικά στοιχεία παράνομης καταστρατηγήσεως, το γεγονός ότι η γενική συνέλευση, όταν αποφάσισε την αύξηση κεφαλαίου, γνώριζε την ύπαρξη συμφωνίας υπό την έννοια αυτή μεταξύ του διοικητικού συμβουλίου και του εγγραφόμενου ή ότι θα όφειλε να τη γνωρίζει;

8. Αν η καταστρατήγηση των διατάξεων του άρθρου 10 περί ελέγχου της αξίας και περί δημοσιεύσεως, την οποία συγιστά ο διαχωρισμός εισφοράς σε μετρητά και πράξεως αγοράς, είναι απαράδεκτη/αθέμιτη και αν το άρθρο 7, πρώτη φράση, της δεύτερας οδηγίας πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι η εισφορά την οποία συνιστά η παραίτηση από απαίτηση κατά της εταιρίας είναι παράνομη όταν η εταιρία βρίσκεται σε κρίσιμη οικονομική κατάσταση (βλ. ερώτημα 5.1, ανωτέρω), είναι έγκυρη η επιστροφή της ευρισκομένης σε δυσχερή θέση εταιρίας επειδή η απαίτηση δεν μπορεί να αποτελεί εισφορά, παρά την ουσιαστική και χρονική συνάρτηση με την εισφορά σε μετρητά, ή είναι παράνομη η επιστροφή της απαιτήσεως δεδομένου ότι δεν μπορεί καν να γίνει αυτή αποδεκτή ως εισφορά σε είδος, ελεγχθείσα ενόψει της καταχωρίσεως, και κατά μείζονα λόγο αν αυτή ελλείπει;

20 Στην έκθεση ακροατηρίου αναπτύσσονται διεξοδικώς η συγκεκριμένη κοινοτική ρύθμιση, η εξέλιξη της διαδικασίας, καθώς και οι γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

21 Ενόψει του πλαισίου εντός του οποίου το Landgericht υπέβαλε τα προδικαστικά ερωτήματα, είναι αναγκαίο να υπομνηστούν και να διευκρινιστούν ορισμένες αρχές σχετικά με την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης.

- 22 Καταρχάς, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., πρώτη, την απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 1965, 16/65, Schwarze, Rec. 1965, σ. 1081, και, τελευταία, την απόφαση της 25ης Ιουνίου 1992, C-147/91, Ferrer Laderer, Συλλογή 1992, σ. I-4097, σκέψη 6), η προβλεπόμενη στο άρθρο 177 της Συνθήκης διαδικασία αποτελεί όργανο συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων.
- 23 Κατά, επίσης, πάγια νομολογία (βλ., πρώτη, την απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 1978, 83/78, Pigs Marketing Board, Rec. 1978, σ. 2347, σκέψη 25, και, τελευταία, την απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 1991, C-186/90, Durighello, Συλλογή 1991, σ. I-5773, σκέψη 8), στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, ο εθνικός δικαστής, ο οποίος είναι ο μόνος που έχει άμεση γνώση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως, είναι αυτός που μπορεί καλύτερα να εκτιμήσει, ενόψει των ιδιαιτεροτήτων της, την αναγκαιότητα προδικαστικής αποφάσεως προκειμένου να εκδώσει την απόφασή του.
- 24 Συνεπώς, εφόσον τα υποβληθέντα από τον εθνικό δικαστή ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία διατάξεως κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο υποχρεούται, καταρχήν, να αποφανθεί (βλ. απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 1990, C-231/89, Gmurzynska, Συλλογή 1990, σ. I-4003, σκέψη 20).
- 25 Εντούτοις, με την απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1981, 244/80, Foglia (Συλλογή 1981, σ. 3045, σκέψη 21), το Δικαστήριο έκρινε ότι σ' αυτό εναπόκειται, ενόψει της ερεύννης της δικής του αρμοδιότητας, να ερευνήσει τις συνθήκες υπό τις οποίες απευθύνθηκε προς αυτό ο εθνικός δικαστής. Πράγματι, το πνεύμα συνεργασίας που πρέπει να διέπει τη λειτουργία της προδικαστικής παραπομπής συνεπάγεται ότι ο εθνικός δικαστής λαμβάνει υπόψη την αποστολή που έχει ανατεθεί στο Δικαστήριο, που συνίσταται στη συμβολή του στην απονομή της δικαιοσύνης στα κράτη μέλη και όχι στη διατύπωση συμβουλευτικών γνώμων για ζητήματα γενικά ή υποθετικά (αποφάσεις της 16ης Δεκεμβρίου 1981, Foglia, αναφέρθηκε πιο πάνω, σκέψεις 18 και 20, και της 3ης Φεβρουαρίου 1983, 149/82, Robards, Συλλογή 1983, σ. 171, σκέψη 19).
- 26 Το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να διευκρινίσει συναφώς ότι η ανάγκη να επιτυγχάνεται μια ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου που να είναι χρήσιμη στον εθνικό δικαστή απαιτεί να προσδιορίζεται το νομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να τοπο-

θετηθεί η ερμηνεία που ζητείται και, από τη σκοπιά αυτή, μπορεί να αποτελεί πλεονέκτημα, σε ορισμένες περιπτώσεις, το να έχουν αποδειχθεί τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως και να έχουν επιλυθεί τα προβλήματα που είναι καθαρά εθνικού δικαίου κατά τον χρόνο της παραπομπής στο Δικαστήριο, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατό στο τελευταίο να γνωρίζει όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που μπορεί να είναι σημαντικά για την αιτούμενη ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου (απόφαση της 10ης Μαρτίου 1981, 36/80 και 71/80, Irish Creamery Milk Suppliers Association, Συλλογή 1981, σ. 735, σκέψη 6). Πράγματι, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αυτά τα στοιχεία, το Δικαστήριο μπορεί να αδυνατεί να προβεί σε κατάλληλη ερμηνεία (βλ. αποφάσεις της 3ης Φεβρουαρίου 1977, 52/76, Benedetti, Rec. 1977, σ. 163, σκέψεις 20 έως 22, και της 21ης Σεπτεμβρίου 1983, 205/82 έως 215/82, Deutsche Milchkontor, Συλλογή 1983, σ. 2633, σκέψη 36).

- 27 Υπό το φως των σκέψεων αυτών, παρατηρείται καταρχάς ότι το συγκεκριμένο πλαίσιο της διαφοράς που προκάλεσε την προδικαστική παραπομπή καθορίζεται από τα άρθρα 131 και 132 του Aktiengesetz. Τα άρθρα αυτά αφορούν το δικαίωμα του μετόχου να ενημερώνεται από το διοικητικό συμβούλιο.
- 28 Τα προδικαστικά ερωτήματα δεν αναφέρονται αμέσως στο δικαίωμα αυτό αλλά θέτουν κατ' ουσίαν το ζήτημα του συμβιβαστού της θεωρίας της κεκαλυμμένης εισφοράς σε είδος, όπως αυτή προκύπτει ιδίως από την προαναφερθείσα απόφαση του Bundesgerichtshof της 15ης Ιανουαρίου 1990, προς τη δεύτερη οδηγία. Το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι η απάντηση στα ερωτήματα αυτά είναι αναγκαία για να καταστεί σ' αυτό δυνατό να αποφανθεί επί της αιτήσεως πληροφοριών που υπέβαλε ο Meilicke. Διευκρινίζει συναφώς ότι η αίτηση αυτή θα πρέπει να απορριφθεί αν αποδειχθεί ότι η θεωρία της κεκαλυμμένης εισφοράς σε είδος, όπως διατυπώθηκε από τη γερμανική νομολογία, είναι ασυμβίβαστη προς τη δεύτερη οδηγία.
- 29 Πάντως, από τον φάκελο προκύπτει ότι δεν έχει αποδειχθεί ότι οι προϋποθέσεις εφαρμογής της θεωρίας αυτής συντρέχουν στην υπόθεση της κύριας δίκης. Συγκεκριμένα, η ADV/ORGA αμφισβήτησε, τόσο κατά τη διαδικασία ενώπιον του εθνικού δικαστή όσο και με τις παρατηρήσεις που κατέθεσε ενώπιον του Δικαστηρίου, ότι η γερμανική νομολογία εφαρμόζοταν στις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ αυτής και της Commerzbank. Το αιτούν δικαστήριο αποφάνθηκε ως προς το ζήτημα αυτό κατά τρόπο υποθετικό, αναφέροντας ότι θα ήταν δυνατό η εισφορά της Commerzbank να είναι αντίθετη προς την εν λόγω νομολογία.

- 30 Επομένως, το ζήτημα σχετικά με το συμβιβαστό της θεωρίας της εισφοράς σε είδος προς τη δεύτερη οδηγία είναι υποθετικής φύσεως.
- 31 Εν συνεχεία, παρατηρείται ότι ο υποθετικός χαρακτήρας του ζητήματος, επί του οποίου το Δικαστήριο κλήθηκε να αποφανθεί, επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι ο φάκελος δεν διευκρινίζει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που θα επέτρεπαν να καθορισθεί το πλαίσιο εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η αύξηση κεφαλαίου της ADV/ORGA και να αποδειχθούν οι δεσμοί μεταξύ της εισφοράς που πραγματοποιήθηκε από την Commerzbank και της θεωρίας της κεκαλυμμένης εισφοράς σε είδος, όπως απορρέει από τη γερμανική νομολογία. Τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν ακριβώς το συμβιβαστό της θεωρίας αυτής προς τη δεύτερη οδηγία και θέτουν, επομένως, πολυάριθμα προβλήματα, των οποίων οι λύσεις εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις περιστάσεις υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε η αύξηση κεφαλαίου.
- 32 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί επί προβλήματος που είναι υποθετικής φύσεως χωρίς να διαθέτει τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία για να δώσει μια χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν.
- 33 Επομένως, το Δικαστήριο θα υπερέβαινε τα όρια της αποστολής του αν αποφάσιζε να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα που του υποβλήθηκαν.
- 34 Από τις προεκτεθείσες σκέψεις προκύπτει ότι η έκδοση αποφάσεως επί των ερωτημάτων που υπέβαλε το Landgericht Hannover παρέλκει.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 35 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γερμανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε, με Διάταξη της 15ης Ιανουαρίου 1991, το Landgericht Hannover, αποφαινεται:

Παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί των ερωτημάτων που υπέβαλε το Landgericht Hannover.

Schockweiler

Kapteyn

Mancini

Κακούρης

Moitinho de Almeida

Díez de Velasco

Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Ιουλίου 1992.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο πρόεδρος τμήματος

F. A. Schockweiler

προεδρεύων